

BADACSONY ÉS VIDÉKE

A BALATONI KULTUREGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1. és 15-én.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ■ BADACSONY-TOMAJ, ■ hova a levelezések intézendők.	Főszerkesztő: Grubanovich Ákos. Felelős szerkesztő: S. éplaki Nagy Zoltán.	Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Egyes szám 30 fillér.
---	---	--

Badacsontomaj nagyközség lesz!

Ez a hír járta be sasszárnnyakon Badacsont és vidékét.

A dolog annyiban meg is felel a valóságnak, hogy a végett folyó hó hó 16-án gyűlés volt Tomajon s meg is szavazták ezen indítványt, mely azt jelenti, hogy a Badacsontomaj 80% pótdadója ismét felszökik egyelőre 95%-ra és később ennél is magasabbra.

Következésként megfontolva a dolgot, mondhatjuk, hogy ez a cselekedet meg gondolatlanúság volt a badacsontomaji képviselőtestülettől, mert nem szabad lett volna az ugyanis 80%-os pótdadót nyögő községet ezen új kiadásba sodorni, — egyelőre.

No de bizunk a belügyminiszter ur bölcs belátásában s reméljük, hogy ezen határozatot nem hagyja jóvá annál is inkább, mert 86. t. c. 151. szakasza világosan előírja, hogy az alakulandó nagyközségnek a szellemi képzettség bizonyos szintjén kell állnia s azonkívül vagyonnal kell rendelkezni. Ezek pedig Badacsontban még sajnos hiányoznak.

Igaz, szép a törekvés és elismerést érdemel! De én úgy vallom, ha házat akarunk építeni ne a tetőn kezdjük, hanem assuk meg előbb a fundamentumot. Azután rakjuk a falakat s ha ez sikerült jöjjön a többi építeni való . . . akkor csináljunk nagyközséget.

Hogy Badacsontomaj nagyközség legyen, arra még ráérünk s addig nagyon sok tenni valónk akad.

Itt vannak például a badacsontomaji utak. Ezeknek jókarba helyezése a badacsontomaji elöljáróság első és szent kötelessége.

Igen ez az első kötelessége, mert ide messze földről jönnek üdülő vendégek, nem a vízért, mert a Balaton mentén kényelmesebb fürdőt

találnának, hanem jönnek a páratlan gyógyhatású badacsontyi levegőért s itt a jó levegő helyett szívják a poros utcák fojtó porát. Ezek a vendégek évente horribilis összeget hagynak Badacsontban. Ezek érdekében tegyünk valamit! Vagyis csináljunk utat s portalanítsuk azokat.

A badacsontomaji lakosság egyik jövedelmi forrása a bortermelés. Az ország minden részéből jönnek langhullámú borainkért össze. És a borvevők könnyű fedéres kocsi jai a falu közepén súlyodnak meg a sárban. Év-év után hallunk hírt a Badacsontban felborult boroskocsikról, minek következtében a borvásárlók inkább Szentgyörgy, Csobánk s révfölöpi hegyekben szerzik be szükségleteiket. Utakat tehát!!

Eső után a hegyről alázuhanó víz minden évben kő- és homokhal-mazzal önti el Tomaj utcáit, minek eltakarítása a községnek pénzébe kerül. Ugyan ezen víz a falu alatt levő kerteket évről-évre előnti, mi a gazdáknak igen nagy kára. Mi ennek az oka? Hogy nincsenek a községben csatornák. Vízcsatornákat csináljon tehát a község!

Mily bűnös hanyagság volt tőlünk ezek elhanyagolása! Hisz mi szállítjuk Európa minden részébe a világ legjobb uttfentartó anyagát — bazalt kavicsot.

Itt van községünkben az európai hírű bazaltbánya, melynek gavallér részvénytársasága talán díjtalanul bocsát rendelkezésünkre annyi bazaltkövet, hogy falunkban és hegyünkben az utakat jó karba helyezzük.

Előre hát a haladás zászlójával! Csináljunk fürdőtelepet s utakat Badacsontban. Rójuk le az adósságunkat s ha ezek meglesznek, csináljunk Badacsontból nagyközséget.

Nagy Zoltán.

Nagyjaink emléke.

Az állami felügyelet alatt álló keszthelyi Balatoni Múzeum egyik osztálya a: **Történelmi arcképcsarnok és ereklye gyűjtemény.**

Ennek az osztálynak célja: vármegyénk jeleseinek, kimagasló alakjainak arcképét megfestetni, szellemi műveiket, könyveiket, kéziratokat, hátramaradt emléktárgyaikat összegyűjteni és mindezeket múzeumunk „arcképcsarnok és ereklye-gyűjtemény” című osztályában kiállítani.

Célunk Panteont emelni, a hova a késő utódok is elzarándokolhassanak, leróni a kegyelet és hálát adóját nagyjaink iránt s a hol példát vehessenek arra nézve: mint kell szerétni és szolgálni-e hazát!

Múzeumunk ez az osztálya a többi mellett még fejletlen.

A sok költségbe kerülő művészi kivitelű, olajfestésű arcképeket — szerény anyagi viszonyaink miatt — eddig még csak fényképek, könyvmaták, fa- és acélmetszetű arcképek pótolják s az ereklye-gyűjteményünk is szegény.

Ezeknek az arcképeknek a megfestetéséhez s az ereklyetárgyak összegyűjtéséhez a múzeum jelenlegi anyagi ereje s a mi időnk elégtelen; ehhez a község áldozatkészsége, jóakarata, érdeklődése és szorgalma szükséges. Hiszen örök igazság, hogy: „Egyesült erővel nagyszabású eszmék nyerhetnek megvalósulást, míg egyesek kifáradnak, mielőtt célt érhetnének.”

Kardos Mór balatonmelléki központi áruháza Tapolca. Főter.

A vidék legnagyobb és legolcsóbb áruháza.

Ajánlja az őszi és téli idényre női és gyermek felöltőit. Továbbá pongyola blúz, alj. s gyermekruha újdonságait. Ugyiszintén bel- és külföldi divatkelméit. Megrendelésre készít legfinomabb kivitelben menyasszonyi kelengyéket.

A dicső emlékü férfiakkal és asszonyokkal — a kiknek arcképe elsősorban volna megfestendő, ereik pedig összegyűjtendő — névsora a következő:

1. *Zrínyi Miklós* gr., költő és hadvezér. Született Csáktornyan, 1616-ban. Meghalt ugyanott, 1664-ben. Irodalmi művei közismertek.

2. *Festetics György* gróf, a Georgicon alapítója s a heliconi ünnepélyek rendezője. Született Ságbon, 1755-ben. Meghalt Keszthelyen 1819-ben.

3. *Nagyváthy János*, gazdasági író, Festetics György jószágkormányzója. Született Miskolcon, 1755-ben. Meghalt Csurgón, 1819-ben.

Irodalmi művei:

- a) Tsillagok forgásából való polgári jövődőlés Lengyelországra.
- b) Vallás Tserélés.
- c) A Veres Barát (versben.)
- d) A szorgalmas mezei gazda a Magyarországon gyakoroltatni szokott gazdaságnak rendjén keresztül.
- e) Magyar házigazdaasszony.
- f) Magyar gazdatiszt.
- g) Magyar Praktikus Termelő.
- h) Magyar Praktikus Tenyésztő.

4. *Árváth Ádám* író, Kisfaludy Sándor barátja, a heliconi ünnepélyek vendége. Született Péterkeresztúron, 1760-ban. Meghalt ugyanott, 1836-ban.

Irodalmi művei:

- a) A lélek halhatatlanságáról.
- b) Hunnias, vagy a Magyar Hunyadi (1787.)

Ez a jeles térfu a petrikeresztúri köztemetőben fekszik jeltelen sírban!!

5. *Bacsányi János* költő és író. Született Tapolcán, 1763-ban. Meghalt Lincon 1845-ben. Tétemei a lincai köztemetőben nyugsznak. (Jó volna hazahozatni.) Irodalmi művei közismertek.

6. *Fejér György* író, nagyváradi kanonok, Keszthely város jötevője. Született Keszthelyen, 1766-ban. Meghalt 1851-ben. Tétemei a pesti szent Ferenc rendiek sírboltjában nyugsznak. Irodalmi művei közismertek.

7. *Takács József* költő, Festetics György fiának: Lászlónak nevelője. Született Keszthelyen, 1767-ben. Meghalt Győrött, 1821-ben.

Irodalmi művei:

- a) Költeményes munkák. (Bécs, 1796.)
- b) Erkölesi oktatások (Bécs, 1796, Magyar Muzeum II. kötet.)

8. *Árváth János* püspök, író és szónok, volt keszthelyi apátplebános, a heliconi ünnepélyek vendége. Született Csicsón, 1769-ben. Meghalt Pozsonyban, 1835-ben.

Nevezetesebb irodalmi művei:

- a) Pásztori dal.
- b) Vitéz Kinizsy Pál élmévei.
- c) Buzakalász-koszoru.
- d) Az Istennek imádása.
- e) Az ékesszólás a koporsóknál.
- f) Hitbeli és erkölcsi oktatások Nicole után.

g) Egyházi értekezések és tudósítások című folyóirat, melyből husz kötet jelent meg.

9. *Kisfaludy Sándor* költő. Született Sümegen, 1772-ben. Meghalt ugyanott, 1844-ben. Irodalmi művei közismertek.

10. *Szegedy Róza*, Kisfaludy Sándor neje. Meghalt Sümegen, 1832-ben.

11. *Csokonai Vitéz Mihály* költő, csurgói tanár, a heliconi ünnepélyek vendége. Született Debrecenben, 1773-ban. Meghalt ugyanott 1805-ben. Irodalmi művei közismertek.

12. *Berzsenyi Dániel* költő, a heliconi ünnepélyek vendége. Született Hetyén, 1776-ban. Meghalt Niklán, 1836-ban. Irodalmi művei közismertek.

13. *Csányi László* vótanú halált szenvedett 1848—49-iki kormánybiztos. Született Zalaegerszegben, 1790-ben. Meghalt Budapesten, 1849-ben.

14. *Dukai Takács Judit* költő, a heliconi ünnepélyek vendége. Született Dukán, 1795-ben. Meghalt Sopronban, 1836-ban.

15. *Deák Ferenc* politikus és szónok. Szül. Sőtörön, 1803-ban. Meghalt Budapesten, 1876-ban.

16. *Ramazetter Vince*, Sümeg város jötevője. Született Sümegen, 1806-ban. Meghalt ugyanott, 1878-ban.

17. *Császár Ferenc* író, septemvir, a m. tud. akadémia tagja. Született Zalaegerszegben, 1807-ben. Meghalt Kerepesen, 1858-ban. Irodalmi művei közismertek.

18. *Török János* író. Született Tapolcán, 1809-ben. Meghalt Budapesten, 1874-ben.

Fontosabb irodalmi művei:

- a) Társalkodó } Közlöny.
- b) Jelenkor }
- c) Alcsuth gazdasági tekintetben.
- d) Magyar gazda és műipar.

Folyóirat.

- e) Okszerű kalauz.
- f) Mezőgazdasági nevelő.

19. *Nagy Ignác* író, a m. tud. akadémias a Kisfaludy-társaság tagja. Született Keszthelyen, 1810-ben. Meghalt Budapesten, 1854-ben.

Nevezetesebb irodalmi művei:

- a) Mátrai rabló. (Dráma 3 felv.)
- b) A hősök. (Vígjáték 1 felv.)
- c) Argyrus királyfi (Életkép-Színműtár 4. füzetében.)

d) Az életuntak. (Vigj. 5 felv.)

e) Vendégszerep. (Vigj. 1 felv.)

f) Vetélytárs. (Vigj. 1 felv. Nemzeti Almanachban.)

g) Tisztujítás. (Vigj. 4 felv.)

h) Armány és szerelem. (Vigj. egy felvonás.)

i) Nagy Ignác munkái. Beszélyek, 3 kötet. Buda, 1843.)

k) Torzképek. (4 köt. Buda, 1844.)

l) Hajdan és most. (2 kötet. Buda, 1845.)

m) Magyar titkok (12 füzet 1844.)

n) Menny és pokol. (3 füzet 1846.)

o) Bors és paprika (4 köt.)

p) Szünogok. stb. stb.

20. *Laky Demeter* író, az 1848—49-iki szabadságharc után több évi várfogságot szenvedett csorna-premontrei kanonok. Született Keszthelyen, 1818-ban. Meghalt Csornán

Irodalmi művei:

a) A költészetnek rövid elméleti és gyakorlati rendszere.

b) Irályrendszer.

c) Irodalom-történet.

d) A csorna-premontrei kanonokrend és prépostság története

e) Irály- és költészettan.

f) Ékesszólástan.

g) A női erény és méltóság irányelvei.

h) Szt. Norbert élete és O. Connel Dániel életrajza.

i) Alkalmi költemények, ódák, szonettek.

21. *Szendrey Julia* Petőfi Sándor neje. Született Keszthelyen, Ujmajorban, 1828-ban. Meghalt Budapesten, 1868-ban.

22. *Vasváry Kólos* biboros hercegprimás, esztergomi érsek, író, Keszthely város jötevője. Született Keszthelyen, 1832-ben.

23. *Goldmark Károly* zeneköltő. Született Keszthelyen, 1832-ben.

Nevezetesebb művei:

a) Sakuntala (Hangverseny-nítány.)

b) Sába királynője. Drámai opera.

c) Merlin. (Drámai opera.)

d) Tavasszal. (Es-dúr szimfonia.)

e) A feloldott Prométhéus. (Megnyitó.)

f) Penthesilea. (Megnyitó.)

g) Sappho. (Megnyitó.)

h) Scherz. (Suite.)

i) Falusi lakodalom. (Suite.)

k) Sekkingeni trombitás. stb. stb.

24. *Soós Lajos* költő. Született Kenesén, 1856-ban. Meghalt Budapesten néhány évvel ezelőtt. Remek költeményeinek nagy része a Balatonról szól.

Azzal a kérelemmel fordulok tehát mélyen tisztelt polgártársaimhoz, hogy hazafias célunk mielőbbi

megvalósítását bármily csekély pénzbeli adománnyal előmozdítani, esetleg a birtokukban levő irodalmi műveket és ereklyetárgyakat a Balatoni Múzeumnak ajándékozni, vagy ugyanott letétbe helyezni, végül, ha ilyen tárgyak hollétéről tudomásunk van, arról engem értesíteni szíveskedjenek.

A pénzbeli adományok, könyvek, kéziratok és egyéb ereklyetárgyak a Balatoni Múzeum-Egyesület elnökségének, Keszthelyre — küldendők.

Dr. Csák Árpád.

Óriási tüzvész.

A Zalamegyében levő Tapolca városias nagyközségben esütőtűzön óriási tüzvész pusztított.

Délután két órakor Hock János asztalosnak a Csány-utcában levő házában a szalmakazal valószínűleg gyermekek játéktól meggyújtott. Az erős északi szél a sziporkákat ráhordta az alantabb fekvő zsúpos házakra. Néhány perc alatt hat ház állott lángokban, mert a rettentő szárazságban könnyen gyúlt meg.

Az udvarokban az imént betakarított gabona sűrű kazatokban állott. A tűz tehát gyorsan terjedt egyik telekről a másikra. Fel órá alatt egész városrész állott lángokban. Mikor a vész, dél irányban levonult, megszűnt volna a házak sorozatának végén, a szél keletre fordult úgy, hogy újabb három utcában száguldottak a lángnyelvek tovább. Egyszerre hat utcában a Csány- és Ló-, Csobáncz-, Balaton-, Szemgyörgy-, Dobánya- és Miklós-utcában, a város parasztnegyedében dühöngött a vész. Minden ház, minden oldalról tűzben állt. Leláthatlan kétségbeesés, fejtelenség vett erőt az egész városban. A főszolgabíró sürgönyöket és küldöncöket menesztett a vidékre. Rövid idő alatt megérkeztek a keszthelyi sümegi, halapi, raposkai, diszeli, hegymagasi, káptalanóti, gyulakeszi, gulácsi tűzoltók. A feckendők egész tábora látott az oltáshoz, de a kevés kut mellett a víz hamar elfogyott. A város közepén levő fő pedig messze volt. Nagy baj volt az is, hogy az irtózatos látványtól a lovak megvadultak, az utcákba nem húzták be a lojakat. Így emberek vonzóltak be azokat. Ezért többen megsebesültek. Különösen sok lett a szembeteg a sűrű füsttől. Eppen akkor vonultak a városban át hazafelé a keszthelyi husszárak, akik derekasan neki álltak a mentésnek. Megrendítő volt, a mint egy menyecske rimánkodott nekik, hogy beteg édes anyját mentse meg. Az egyik husszár bement az égo házba, kihozta már a halállal vívódó asszonyt, a ki a nyílt utcán a huszár karjában kiszenvedett.

Több emberélet nem esett áldozatul. Allat azonban temérdek pusztult el. A szűk udvarokból menekülni nem tudtak, mert mindenütt égett a kapu, a kerítés, kazal, az ól. Szerlelett siralmas képet nyújt a leégett városrész. Száznál több lakóház és ötven melléképület pusztult el. Egész utcák hosszát egy ház sem maradt meg. Míg más tűzeknél a tetőzet anyaga egyszerű megmarad. Tapolcán az elképzelhetetlen tűzben minden porrá égett. Csak a komor füstös kőfalak maradtak meg, a rosszui tapasztott padlás sok helyen beégett. Elégett a lakosság butora. Sok család van, a kinek a rajta valóján kívül semmi sem maradt. Az idén Tapolcán is nagy volt az esőhiány, a takarmányhiány. Most a mi kevés mégis maradt, az is porrá égett. A romok között megsült disznók és szárnyasok tetemei hevernek. Száz és száz

baromfi meggyúltat folla röpködött szeretést, míg beleestek szegények a borzasztó tűzbe. Sok helyen a tojásokon ült tyukok megszenesedtek holttestét látjuk. Szegények még a veszélyben sem hagyták el fészkeiket.

A tűz oly nagy volt, hogy még két cserépes házat is elégett: Fischer és Léránt kereskedőket. Az előbbi padlásán sok gabona és a leánya kelengyéjének nagy része veszett oda. A város végén nyárfasor állt, a melyeket a tűz felcsapó lángjai toronymagasságra megégették. A fák után krumpli föld van, a melyet a szélről lecsapott lángok végig nyaldostak, a növényzetet lepörköltek és szinte megsüttötték a földben a burgonyát.

A tűz könnyen terjedhetett, mert a lakosság Zalában a házak közé nem ültet fákat, noha erre az alispán sürűn figyelmezteti a közönséget. A Hóbak és Ruisz-házak között azonban volt egy fiatal díofa. Ennek felét a tűz tönkretette, de másik felével feltartóztatta a tüzet. Ez az egy fa megmentett egy egész utcát a biztos pusztulástól.

Megemlítsésem érdemes, hogy a tűz keletkezése előtt a szomszédos Hegymagáról tüzet jeleztek, mire a tapolcai tűzoltók oda kivonultak. Mikor megtudták, hogy úgy sem segíthetnek, visszafordultak. Eppen mikor hazatértek, akkor gyúlt ki a tűz. A tűzoltók egész éjjel, reggelig dolgoztak, míg végre a tűz megszűnt. A városrész szivfacsaró kép. Asszonyok, gyermekek sírnak, jajgatnak, hajukat tépik, míg a férfiak a magyar embert jellemző méltóságos nyugalommal némán tűrik a csapást. A sok teher mellett, az inséges év nagy drágasága mellett, elviselhetetlen gondokba döntött sok-sok család.

Az egész város rettegésben van, mert a tűz lappanghat. A déli haragszó, a halottvá való esendőség mindenkinél rémületet kelt, mert azt hiszik, hogy tüzez kongatnak.

Glázer Sándor és Marton Gyula elnökléte alatt a szerencsétlenek segélyezésére bizottság alakult, a mely az első nap 2.000 koronát gyűjtött s eladni szerezket osztott ki. A előjárások irgalmas szavakkal halragaszkón kéri a fogattartókat, hogy a leégették házaikájának elhakarításánál segítségére legyen. Darányi Ignác táviratban kért értesítést a kár nagyságáról.

A Balaton halászata.

A tó halászatát bérbe bíró Balaton Halászati Részvénytársaság a múlt hétfőn tartotta közgyűlését. A jelentés ezeket mondja:

Az 1907—8-ik üzleti év mérlege szerint az elért nyereség 56.996 K 29 f. Ez a nyereségösszeg fokozott üzleti munkásság eredménye. Ezt azért voltunk képesek elérni, hogy halászati üzemünk mellékágai a lefolyt üzleti évben fokozottabb tevékenységet fejtettek ki. Maga a halászat a megdrágult anyagok és a sokkal nagyobb munkabérek miatt egymagában részvénytőkének nyereséges kihasználását alig is tette volna lehetővé, különösen, mert sem az őszi, sem a tavaszi időjárás a halfogásnak nem kedvezett. Ez a tapasztalat is arra indít minket, hogy a szoros értelemben vett halászat mellett üzemünk mellékágainak folytatására kiváló gondot fordítsunk.

Halászati üzemünk egyébként a lefolyt üzleti évben rendesen és zavartalanul folyt le. Habár az általános érzett munkásbajok üzemünkkel is éreztették hatásukat, mindamellett munkásaink, kik üzemünkkel megélhetésüket teljesen biztosítva látják, munkakötelezettségeiket mindig teljesítették és munkabeszüntetés esete, a mint a múltban, úgy most sem állott be.

Halászati üzemünk jövőjének biztosítása végett a lefolyt üzleti évben is megtettünk mindent, a mi a halállomány fenntartására és szaporítására szükséges.

A mérleg szerint rendelkezésre álló és a múlt évi áthozattal együtt 63.125 K 21 f-t tevő nyereségösszeg felosztására nézve javaslatunk a következő:

A rendes tartalékalapnak alapszabályszerű növelésére fordítandó 2849 K 81 f., a rendkívüli tartalékalap növelésére 5000 K, a társasági alkalmazottak jutalmazására 2279 K 85 f., részvényeinknek osztalékul részvényenkint 40 koronát és így összesen 48.000 koronát kívánunk kiadani, mely osztalék a 8. számú szelvény ellenében lesz kijeztetendő, míg a jövő év számlájára 4995 K 55 f. volna átvendő.

A nyereség felosztására vonatkozó ezen javaslatunkat, mely szerint tehát:

1. Rendes tartalékalapra 2849 K 81 f.
2. Rendkívüli tartalékalapra 5000 K.
3. Alkalmazottak jutalmazására 2279 K 85 f.
4. Részvényesek osztalékára 48000 K.
5. Jövő üzletév számlájára 4995 K 55 f.
Összesen 63.125 K 21 f.

A mérlegszámok. Vagyok: Pénzkészlet 77159 K 74 f., ingatlanok 107451 K 18 f., gőzhajók 102992 K 87 f., berendezések 188051 K 10 f., óvadékok 52626 K 25 f., folyó számla-követelések 41471 K 72 f., átmeneti tételek 1642 K 42 f., készletek 3933 K 05 f. Összesen 610735 K 33 f.

Jéher: Részvénytőke 240000 K, rendes tartalékalap 17537 K 10 f., rendkívüli tartalékalap 56476 K 45 f., értékesítéskor készült tartalékalap 148696 K 47 f., m. kir. kincstár 48000 K, óvadékok 14454 K 09 f., folyó számla-tartozások 22446 K 01 f., múlt évi nyereségáthozat 6128 K 92 f., nyereség az 1907—8. évben 56996 K 29 f. Összesen 610735 K 33 f.

A veszteség- és nyereségszámla. Tartozik: Haszonbér-számla 55918 K 38 f., haltenyésztés-számla 9312 K 74 f., munkabér-számla 148121 K 36 f., gőzhajó üzem-számla 22487 K 38 f., általános üzemi kiadások 103026 K 59 f., értékesítéskor készült számla 18000 K, múlt évi nyereség-áthozat 6128 K 92 f., nyereség az 1907—8. üzletévben 56996 K 29 f. Összesen 419991 K 66 f.

Követel: Múlt évi nyereség-áthozat 6128 K 92 f., jövedelem 413862 K 74 f. Összesen 419991 K 66 f.

Felhívás!

Felhívjuk azon tisztelt előfizetőinket, a kiknek előfizetésük lejárt, hogy azt megújítani szíveskedjenek.

Jövőbbá felkérjük azon tisztelt előfizetőinket kik — lapunk előfizetési dra felemelése folytán — felterült különbözetet még lapunk kiadóhivatalába nem küldték be, hogy a beküldeni ne terheljessenek.

Pályázat.

Lapunk szerkesztősege pályázato hirdet szeptember 20-ig bezárólag egy közgazdasági cikkre, melynek címe „A szűret.” A cikkben rá kell mutatni a badacsonyi környékbeli szőlősgazdák helytelen szüretelésére s ebből származó rossz borfejlődésre. Jövőbbá — a nép nyelvvel — meggyőzően bebizonyítani a mintaszűret helyességét. A legjobb cikk írója 1 arany tiszteletdíjat nyer s cikke még fog jelenni lapunk októberi számában.

H I R E K.

— Lapunk mai száma 5 napi késéssel jelenik meg.

— A Badacsonyi Kultúregyesület megalakulása. Mult hó 26-án megalakult Badacsonyban — a Hableányban tartott értekezleten — a Badacsonyi Kultúregyesület, nagyszámú badacsonyi lakosság jelenlétében. Az egyesület magasabb céljait lapunk mult számában ismertettük. A gyűlést Szűcs Béla nyitotta meg, lelkesítő, magasztaló beszédével, melyben kifejtette a nemes célú egyesület szükségességét. A megnyitó beszédet az alapszabályok felolvasása követte, mit kevés módosítással egyhangúlag elfogadtak. Tisztségviselőket megválasztottak: Elnök: Szűcs Béla. Alelnökök: dr. Preisz Hugó egyetemi tanár, Elter Lajos, nyug. es. kir. kapitány. Titkár: Grubanovics Ákos. Pénztáros: Dömötör Mihály. Választmányi tagok: dr. Ajtay Sándor egyetemi tanár, Ányos István, gróf Batthyány József, Hertelendy Ferenc, Magyar Károly, Okolicsányi Dénes, Ibos Nándor, Horváth József, Vuk Lajos, Weiler Kálmán, Fack Elemér.

— Balatonparti vasút. A vasútépítés szépen halad előre. A töltés és a sok hid már az egész Balaton mentén kész. Jelenleg a síneket rakják. Folyó hó 12-én jelent meg először Badacsony alatt a szikrát hánnyó acélkormány vasszörny 17 sínnel megrakott kocsi vonva maga után.

— Mulatság. Folyó hó 9-én a Hableány összes termeiben, a helybeli túzórással jól sikerült mulatságot rendezett.

— Munkásjólét. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyulete Lajos kocsigyáros elnöklésével a minap tartotta szokásos havi választmányi ülését. A központi választmány tagjai az igazgató jelentéseiből meglelégedéssel vették tudomásul a közhasznú munkásjóléti intézményünk öröndetes gyarapodását és erősödését. A folyó évben belépett ugyanis tizenötezer új taggal a rendes fizető tagok száma a *hetvenezret* elérte. Az egylet vagyonja az idén több mint fél millió koronával emelkedett, s most *3.600.000 korona* az egylet vagyonja, melyből két és fél millió korona állami és székesfővárosi értékpapirokban teljesen biztos alapon van elhelyezve és gyűmölösztetve. Az egylet nagyarányú segélyezésének jellemzésére fölemlítjük, hogy 1903 február óta eddig 373 rokkant és elagott munkást és 98 árva részesített állandó heti segítésben s a címen eddig háromezer koronát meghaladó összeget fizetett ki. Az egylet iránt érdeklődők forduljanak fölvilágosításért a központi irodához: Budapest, VIII., József-utca 23, az egylet saját házában. Az egylet ügynököket nem tart.

— Panasz. Panaszt olvasunk arról, hogy Lellének nincs vasuti váróterme és kútára, noha ott már a villák hosszú sora áll. Esős időben a perronra tett holmik aláznak. Legutóbb is egy hölgy drága öltözékei mentek tönkre a perronon hagyott kosárban. Azért azonban beszédet érte 20 fillér raktár-díjat.

— Tapolczáról. A tűzvész után Tapolcán szabályozni akarják az utcákat, a mi a városra nagyon ráfér. A tulajdonosok azonban a területekért rendkívüli magas árt kérnek, így az előjáróság törvényes utra kénytelen lépni.

— Kellemetlen fürdőidény. Két héten keresztül esős, szeles viharos idő járt. Fürdésről szó sem lehetett. A hölgyek meleg nagy kendőben, a férfiak felöltőben járnak. Az egész augusztus nem volt alkalmas a nyaralásra. Ezért kevés új vendég jött. A meglévők közül pedig sokan elmentek.

— A zalaszántói tűzoltók. Nagy elismerés kíséri a szántói tűzoltókat, a kik legutóbb a zsidó és karmacsó tűznél végeztek önfeláldozó bámulatot keltő munkát. Az egyesület tagjait nagy egyszerűet és fegyelmzetttség hatja át. Minden alkalommal szakértelemmel, gyorsan de megfontoltan működnek úgy, hogy nagy áldás az, ha a derék szántói tűzoltók a vész helyén megjelennek, mert mindig utját állják a vész terjedésének.

A vasuti vendég. A keszthelyi vasuti vendéglőre kiírt pályázat aug. 10-én lejárván az ugyanakkor megtartott versenytárgyalás következő eredménytel záródott. A költségvetés összege 60.442 K 12 f volt. Ajánlkozta az összes munkára: 1. Marton Jenő Budapest 5 1/2 % engedménnyel. 2. Véháp Imre Keszthely, 6 1/2 % és 3 1/2 % engedménnyel. 3. Papp Ferenc Balaton-Boglár 6 1/2 % engedménnyel. 4. Reiszer Adám Siótok 8 % engedménnyel. 5. Véháp Lajos Keszthely 12 % engedménnyel. 6. Berényi Béla Keszthely 17 1/2 % engedménnyel. Az egyes munkanemekre ajánlkozta: Ács munkára: Kenessey Sándor Keszthely 6 1/2 % engedménnyel. Lázár József Keszthely 16 1/2 % engedménnyel. Asztalos, lakatos, üveges és mázoló munkára: Rác Gyula és Kenyeres József Keszthely 6 % engedménnyel és Ciklin, Ritoper, Bernáth, Lang és Gasz keszthelyi iparosok 17 1/2 % engedménnyel. Tetőfedő és bádogos munkára Riersch József 10 % engedménnyel. Bádogos munkára özv. Kövér Gyuláné 10 %, Sárvári Zoltán 25 % engedménnyel. Tetőfedőmunkára Szabó Imre 10 % engedménnyel. Kőfaragómunkára Kutassi Imre egységáron. Vízvezeték, vasmunkára Prisznyák István 3 % 5 % és 8 % engedménnyel a különböző tételek szerint. A versenytárgyaláson Berényi Bélának ajánlata 4900 koronával kedvezőbb, mint az egyes munkanemekre beadott legkedvezőbb ajánlatok összege.

— Katonák. Nagy-Kanizsára e hó 24-én 625 honvéd póttartalékos, e hó 31-én 1100 közös póttartalékos vonul be. Szeptember 4-én nagy gyakorlatra mennek.

— Irodalom. Sági János, keszthelyi telekkönyvvezető, lapunk munkatársa a következő értesítést küldte szét az ország szakközönségéhez: „Az igazságügyminiszter urnak, május 22-én, a képviselőházban tartott beszéde szerint, a telekkönyvről és az abba bejegyzendő jogokról, valamint a telekkönyvi rendtartásról szóló törvényjavaslatok szövegének már végmegállapítása van folyamatban. A munkálat valószínűen az ősz folyamán a parlament elé terjesztik. Az igen tisztelt szakközönséget van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a tulajdonomat Képező Telekkönyvi Mintatár című könyv szives fogadtatása után, beható tanulmányok alapján, az új törvényeket, ezek magyarázatát és a miniszteri indoklást tartalmazó könyvet adok ki „Az új telekkönyvi törvények és ezek magyarázata” cím alatt. A könyv iránt már előre is kérem az érdekl. körök szives jóindulatát.”

— A Balatonfürei Annabált e hó 8-án tartották igen szép sikerrel gróf Batthyány Pál főispán védnöksége alatt. A jelen volt hölgyek névsora; Gróf Batthyány Józsefné, Natty Józsefné és leánya, özv. Weingruber Nándorné és leánya, báró Splényi Ödönné Blaha Lujza, Szalay Gézánné, Hannel Margit, Galamb Istvánné és leánya, Baur Rózsika, Juraszek Jánosné, özv. Gaál Lajosné és leánya, Kelemen Samuné és leánya, Bermüller Alajosné és leánya, Bessenyei Ferencné, dr. Herczföld Samuné és leánya, Molnár Miklósné, Gálcsy Árpádné és leánya, Nagy Erzsike, Csikvándy Ernőné, Wellner Gyuláné, Urhegyi Alajosné, Szabó Margit, Mesterházy Jenőné Tarányi Ferencné, Bezeredy Lászlóné, Kenessey Pongrácné, dr. Izsó Viktorné, Kenessey Pepike és Emmus, Rubinek Gyuláné, Lithvay Rózsika, dr. Hassenstab, Schiffner Rudolf neje, Schimmerlik Mórné, Szűcs Dezsóné és leánya, Blaha Sándorné, Lenk Ödönné és leánya, Ábrányi Kornélné, Zemanek Károlyné és két leánya. A főrendező: Bubic Tivadar zalavármegye első aljegyzője és Moy B. István a fürdőintézet felügyelője volt. Lingl Valérián fürdőigazgató fogadta, s üdvözölte a vendégeket.

— Tapolczáért. Az Almádi kör a tapolcai tűzkárosultak javára ma, özv. gróf Zichy Hermann közreműködésével, hangversenyt és műkedvelői előadást rendez. Az I. rész: a hangverseny. A II. rész: Almádi 100 év múlva. Bohózat, dalokkal és táncokkal. A hölgyek a nézőtérben csak kalap nélkül jelenhetnek meg.

— Tűz. Karmacscon a mult kedden ismeretlen okból elégett. A tűzoltóság kivonult. Megérkeztek csakhamar a szántói, a nemesbükki, a vindornafoki tűzoltók, a kik derekas munkával utját állták a vész terjedésének. Ha a tűzoltók nincsesek jelen, a község nagy része a lángoknak esett volna áldozatul.

— A szőlővessző mint takarmány. A tapolcai gazdák elhatározták, hogy a takarmány pótolhatása végett szőlővesszőt zúzógépet szerez. A gyűlésen a tapolcai tűz rombolásának megnevezése alkalmából, jelen volt a földművelésügyek minisztere is.

— Vásár. Keszthelyen a Lőrinc-napi vásárt a mult csütörtökön tartották. A napok óta tartott barátságtalan idő a vásár napjára elült, s így a vásár elég jól sikerült. Eladtak 665 drb. szarvasmarhát és 220 db. lovat.

— A tapolcai vásárok. A miniszter két új vásárt engedélyezett Tapolcának. Az előjáróság a vásárt március és május első keddi napjaira javasolja. Azt akarják még, hogy ezután minden vásár kedden legyen. A nagyasszonyi vásár augusztus első, a miklósnapi vásár pedig október harmadikán.

— Gramofon. A helybeli csendőrs gramofont hozott, hogy szabad idejében vele szórakozzék. Az ördögös masinának természetesen sok bámuloja akadt Tomajban. A nyolcvan s egnéhány éves öreg Rozsóné is elment megbámulni. Darab ideig hallgatta az öreg néni a gépet, de midőn az elkezdett nevetni, mérgesen visszaszólt:

— Eb a gazdád, ördög bujk beléd. Azt neved ki ne engem, mert az drága pizér hozott pokolországából.

A szerkesztőség üzenete.

T. Budapest. Cikkét köszönettel vettük. A jövő számunkban leközlöljük

□ Osztálysorsjegyek. □

Szerencseszámu osztálysorsjegyet vegyen **MÉREI IGNÁC** sorsjegyirodájában **KESZTHELYEN**. Húzás szeptember 2. 3. és 4-én. $\frac{1}{8}$ ára 4.— K, $\frac{1}{4}$ 8 K, $\frac{1}{2}$ 16 K, egész 32 K. Vidéki megrendeléseket a pénz előre beküldésénél azonnal küldök. Nyeremény kifizetések legnagyobb diszkrétio mellett történnek. □

Uj zeneművek.

Vardzskerítő. Operette összes ének számai zongora kísérettel, 2 füzetben 6 K.

Dollárkirálynő. Operette összes ének számai zongora kísérettel, 2 füzetben 6 K.

Három Feleség. Operette összes énekszámai zongora kísérettel 2 füzet 6 K.

A hangjegyek úgy vannak letéve, hogy az ének rész külön, a zongora rész külön játszható.

Vidéki megrendeléseket utánvét mellett leggyorsabban intéz el:

Mérei Ignác zeneműkereskedése.

1000 féle képeslevelezőlap

Keszthely, Hévíz és az egész Balatonvidékről

== kaphatók ==

Mérei Ignác

levelezőlap - kiadóhivatalában
o. KESZTHELYEN. o.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Amerikai porcellán-puder és porcellán-crém kapható Mérei illatszer-tárában Keszthelyen.

A Balatoni Szövetség

Síófokon tájékoztatást nyújt minden a Balaton fejlesztésével összefüggő kérdésben.

VENDEGLŐSÖKNEK,
palackborkimérőknek

fémkupakokat

eredeti gyári árban ajánl

Mérei Ignác

különlegességek kereskedése

Keszthelyen.

Van önnek tyukszeme?

Ha van akkor vegye meg a világ legjobb tyukszemirtószerét az

Amerikai tyukszemcrémet.

Ára csinos tégelekben használati utasítással 1 korona. Kapható Keszthelyen.

Mérei Ignác illatszerkereskedésében.

„Hableány-Neptun“ szálloda-vendéglők Badacsony.

Van szerencsém a m. t. közönségnek ezennel szíves tudomásul adni, hogy *Badacsonyban*, a Balaton e kedvelt fürdőhelyén levő széles körben ismert s jó hírnévnek örvendő

Hableány és Neptun szálloda-vendéglőket

folgó évi május hótól kezdve kérbe vettem és azokat saját személyes felügyeletem alatt vezetem. Számítva a n. é. közönség igényeivel, mindkét szálloda-vendéglőt teljesen ujonnan rendeztem be s e tekintetben sem költséget, sem fáradságot nem kimélve arra törekedtem, hogy a m. t. közönség legkényesebb igényeinek is megfelelhessenek.

Főtörekvésem lesz, hogy a m. t. közönségnek szálloda-vendéglőmben minden tekintetben *kényelmes, olcsó* otthont nyújtsak. A n. é. közönség szórakozására rendelkezésre állanak: tenisz-pálya, teke-pálya és a Balatonra csónakok minden időben.

Főszűlt fektetek jó magyar konyhára. *Kizárólag badacsonyi* kitűnő minőségű bort mérek ki. — *Szállószobák mérsékelt áron* kaphatók.

Midőn a n. é. közönség jóakaratu támogatását és pártfogását kérem, előre is biztosítom a *legpontosabb s legfigyelmesebb* kiszolgálásról.

Mély tisztelettel

Porkoláb László

szálloda-vendéglős Badacsony.

Mérsékelt árak!

Kirándulásra felette alkalmas!

Naponként elsőrendű cigánzhene!

Badacsonyi és vidéke közönségének
szíves pártfogásába ajánlom szolid

Vendéglőmet

Tapolezán a Keszi-utban.

DOMONKOS FERENC

vendéglős és butor-asztalos.

KASSAI VENDEL

férfi szabó

elvéllal minden a szakmába vágó munkát,

ugymint polgári és uri

ruhakészítést

Ruhák rendelhetők levélileg a kívánatra ház-
hoz mintákkal szolgál. Szíves pártfogást kér

KASSAI VENDEL férfi szabó BADACSONY-
TOMAJON.

Fa eladás.

A taliándörögdi, új Károlyi-féle erdőben,
VARGA PÁL erdősnél cser. bükk- és gyer-
tyánfa, hasáb 25 kor., dörögfa 19 korona.

A hegyesi hercegi erdőben, HOLCER
MÁTYÁS erdősnél cser. hasábfa 28 korona,
dörögfa 24 korona.

A dabosi Csígyó Ferenc-féle erdőben,
LENGYEL GÁBOR erdősnél bükk hasábfa
26 korona.

A szőcei erdőben, SZECSÖDY GYÖRGY
erdősnél cser. dörögfa 20 korona.

Ezen faemek kaphatók Badacsonytomajon:

KOVÁCS BÁLINTNÁL.

Kővágóörsön:

LAKATOS PÁLNAÁL.

Tapolezán megrendelhető:

PAUK I. IZIDOR kereskedésében.

Amatőr

fényképészek figyelmébe.

Fényérzékeny lemezek, fényérzé-
keny papírok, fényérzékeny leve-
lezőlapok, aranyfűrdők, előhívók,
fűrésztűtálak, másoló keretek és
minden a mi az amatőr-nek kell

KAPHATÓ:

MÉREI IGNÁCZ

fényképészeti kollék raktárában,
KESZTHELYEN

Vidéki megrendeléseket legjobban eszközöl.

Schwartz Jakab

ÉS FIA

férfi és női divatruház

Tapolezán a legrégibb.

Fő-utca!

Saját ház!

Halló! Halló!

Szállítok legkitűnőbb minőségű badacsonyi

csemege szőlőt

csak hercegi és grófi szőlőkből, 5 kilogr.-os
kosarakban a 25 krajczárért portómentesen.

POPPER GYULA kereskedő Tapolca.

Sürgőnyezim: Popper, Tapolca.

Kirándulók turisták és utazó
urak figyelmébe ajánlom
kényelmes

szálloda- vendéglőmet.

Pormentes-erkély. árnyékos
kerthelyiség! — Teke pálya!
Kitűnő minőségű balaton-
melléki borok! Olesó konyha!
Szíves pártfogást kér

Somogyi Márton

szálloda-vendéglős
BADACSONYTOMAJON.

Elvállalok festőszakmába vágó munkát
a mai kor igényeinek megfelelően a
— legjutányosabb árban, úgy mint:

templom-, kávéház-, szoba-

festést Épület mázolás, tapétázást. Villany-
csengő felszerelését és mindennemű kárpitos
munkát.

Tisztelettel

Gvárdián Károly

Badacsony.

HOVA MEGY KISASSZONY?

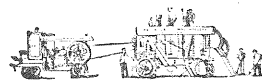
Badaesonytomajra.

LICHTNEKERT ÖDÖN

sütőmesterhez. mert
csakis ott kapni na-
ponta kétszer friss
süteményt, mely a leg-
ízletesebb a vidéken.

Üzlet az alsó téren.

Gazdák!

még aratás előtt kérjenek
árjegyzéket

Kállai Lajos

motorgyárostól BUDAPEST. VI.
Gyár-utca 28.

mert az ő benzinmotoros cséplő-
készletei a legjobbak. Nem veszé-
lyes. Bámulatos egyszerű szerke-
zet. Bátki játszva üzemben tart-
hatja. Kedvező fizetési feltételek.

CALLIGARRO ANGELO

CZEMENT MESTER

Tapolca, Keszthelyi-utca 11.

Elvállalok minden e szak-
mába vágó munkát a leg-
jobb kivitelben, jutányos
árért.

Ezen ajánlatomat támogatja
a külföldön szerzett tapaszt-
latom, s továbbá az, hogy
Tapolcán 12 év óta a leg-
nagyobb közmegegyezésre
működöm.

Szíves pártfogást kér

CALLIGARRO ANGELO.

Ajánlom egy negyed
század óta fennálló s
legnagyobb elismerésnek örvendő

Vaskereskedésemet

Kaphatók a legmodernebb
prések, szénkénegzők, szőlő-
zuzók, szecskavágók.

Továbbá vadászfegyverek
és töltények.

PAUK VILMOS
Tapolca, Fő-tér.

Hoc Gergely
gépgyáros.

Tapolcán, Keszti-utca.

Szállít legolcsóbb

árak ellenében bármilyen

Gazdasági gépeket

(használtat is), ugymint
borsajtót, szőlőzuzót,
bogvozót, vetőgépet,
ekét stb.

Továbbá eszközül mindennemű

javitást

a legkitűnőbb kivitelben, szolid
árak mellett.

Erdélyi Pál

Vaskereskedése,
Tapolca, Fő-tér.

Ajánlja dusan beren-
dezett raktárát.

Borsajtókban, szőlőzuzók és
bogvozókban nagy választék

Kaphatók minden vasszak-
mához tartozó cikkek n. m.

**rudvasak, szekér-
tengelyek.**

**Vaskályhák, takaréktűzhelyek és
konyhaberendezés.**